

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2007-2008

23 november 2007

HOORZITTING

over de efficiëntie en de effectiviteit van de toekenning van gratis elektriciteit

VERSLAG

**namens de Commissie Energiearmoede
uitgebracht door de dames Veerle Heeren en Else De Wachter**

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Carl Decaluwe.

Vaste leden:

de heren Pieter Huybrechts, Jan Penris, Felix Strackx;
de heer Carl Decaluwe, mevrouw Veerle Heeren;
mevrouw Hilde Eeckhout, de heer Marc van den Abeelen,
mevrouw Vera Van der Borgh;
de dames Else De Wachter, Michèle Hostekint, de heer Bart
Martens.

Plaatsvervangers:

de dames Agnes Bruyninckx, Greet Van Linter, de heer John
Vrancken;
de heer Tom Dehaene, mevrouw Sabine Poleyn;
de dames Annick De Ridder, Dominique Guns, Margriet
Hermans;
de heer Kurt De Loor, mevrouw Caroline Gennez, de heer
Joris Vandenbroucke.

Toegevoegde leden:

mevrouw Mieke Vogels;
mevrouw Helga Stevens.

INHOUD

Blz.

1. Uiteenzetting door de heer Guido Pepermans over zijn studie ‘Kanttekeningen bij het gratis leveren van elektriciteit’ 4
 2. Uiteenzetting door de heer André Pictoel over de studie van de VREG over de efficiëntie en effectiviteit van de toekenning van gratis elektriciteit aan huishoudelijke afnemers 7
 3. Uiteenzetting door de heer Wilfried Bieseman over de invloed van de gratis kilowattuur elektriciteit op het rationeel energiegebruik 11
-

DAMES EN HEREN,

De Commissie Energiearmoede hield op 7 november 2007 een hoorzitting over de efficiëntie en de effectiviteit van de toekenning van gratis elektriciteit.

Aan de hoorzitting werd deelgenomen door:

- de heer Guido Pepermans, departement handelswetenschappen VLEKHO, Hogeschool voor Wetenschap en Kunst;
- de heer André Pictoel, gedelegeerd bestuurder van de Vlaamse Regulering instantie voor de Elektriciteits- en Gasmarkt (VREG);
- de heer Wilfried Bieseman, Vlaams Energieagentschap.

1. Uiteenzetting door de heer Guido Pepermans over zijn studie ‘Kanttekeningen bij het gratis leveren van elektriciteit’

De heer Guido Pepermans, departement handelswetenschappen VLEKHO, Hogeschool voor Wetenschap en Kunst: De uitnodiging verraste me enigszins omdat mijn studie dateert van 2002 en geschreven is op een moment dat het initiële voorstel voor de gratis levering van elektriciteit nog niet in uitvoering was. De studie reflecteert over wat de mogelijke gevolgen kunnen zijn van de gratis verdeling van elektriciteit aan Vlaamse gezinnen. Het vertrekpunt was het ontwerp van uitvoeringsbesluit en de economische inzichten ter zake. Wat ik vandaag vertel, stoelt dus niet op onderzoek na de implementatie van het uitvoeringsbesluit en er is geen gebruik gemaakt van empirische gegevens om conclusies te formuleren. De tekst is nog steeds beschikbaar op de website van de KULeuven, Faculteit Economie en Bedrijfswetenschappen, werkgroep energie, transport en milieu, ETE.

Het nieuwe uitvoeringsbesluit verschilt in essentie niet echt van het oude uitvoeringsbesluit en mijn betoog is dus ook van toepassing daarop. Het uitvoeringsbesluit strekte ertoe dat een gratis verdeling van een zekere hoeveelheid elektriciteit zou gebeuren onder de Vlaamse gezinnen. Die verdeling diende te gebeuren door de netbeheerders. De verdeling gebeurt in de praktijk nu door de leveranciers, maar de kosten worden doorberekend aan de netbeheerders die dan op hun beurt een verrekening kunnen maken voor de gezinnen.

In 2001-2002 werd de maatregel met een aantal argumenten verantwoord. In eerste instantie was er sprake van een sociale doelstelling. Elektriciteit zou een elementaire nutsvoorziening zijn die dus ook voor iedereen toegankelijk moet zijn. Het voordeel

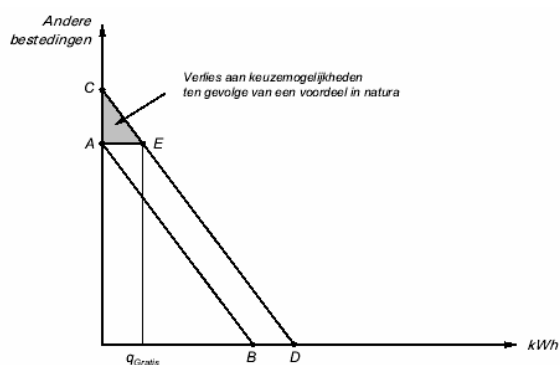
van de maatregel zou ook groter zijn naarmate men minder verbruikt. Een tweede argument had ecologische gronden, omdat gratis verdelen van elektriciteit zou aanzetten tot een rationeler gebruik. Ten slotte liet het toe vooruit te lopen op de effecten van de liberalisering van de elektriciteitsmarkt. De Vlaamse gezinnen zouden zo al van de verwachte voordelen kunnen genieten.

Het uitvoeringsbesluit houdt in dat er per aansluiting van een huishoudelijke klant een gratis levering is van 100 kWh, aangevuld met bijkomend 100 kWh per gezinslid. De gratis geleverde elektriciteit kan nooit meer bedragen dan het jaarlijkse verbruik op dat aansluitingspunt.

Bij de nieuwe regelgeving is er toegevoegd dat de gratis elektriciteit wordt geleverd tijdens de daguren en dat de leveranciers voorschieten en daarna recupereren via de netbeheerders.

Ik heb geprobeerd de ideeën en principes van het besluit te kaderen in een aantal economische modellen, theorieën en inzichten. Een gratis verdeling van elektriciteit aan gezinnen kan worden beschouwd als het toekennen van een voordeel in natura. De grafiek die ik laat zien toont aan wat zich kan afspelen en waarmee we rekening moeten houden om een en ander beter te begrijpen en te bestuderen.

Figuur 1: De keuzemogelijkheden onder een inkomstransfer en een voordeel in natura

Ik heb een vereenvoudigde voorstelling gemaakt van de realiteit en een situatie geschetst waarbij een gezin twee goederen consumeert: elektriciteit enerzijds en ‘andere’ bestedingen anderzijds. Dat doet niets af aan de algemeenheid van het verhaal of de inzichten. U ziet op de figuur de consumptiemogelijkheden waarover een gezin beschikt, een zeker jaarinkomen, en dat het kan besteden aan die twee goederen. De besteding aan ‘andere’ goederen bedraagt het aantal eenheden vermenigvuldigd met de prijs van die goederen. Wat men betaalt voor elektriciteit beslaat de prijs per kWh maal het aantal kWh. De totaliteit stellen we gelijk aan het inkomen op jaarbasis. De aantallen eenheden andere goederen en aantal kWh

kunnen we in deze figuur voorstellen. De bundels van wat een gezin zich kan veroorloven met het gegeven inkomen, lezen we af binnen de driehoek. Dat geeft een beeld van wat de consumptiemogelijkheden zijn van een gezin met inkomen Y . Elk gezin zal proberen zijn inkomen zo goed mogelijk te besteden en ernaar streven een punt op de lijn te kiezen. Zo probeert het binnen zijn inkomensgrenzen zo veel mogelijk goederen en elektriciteit te kopen. Waar het precies op de lijn zijn keuze maakt, hangt af van smaken en preferenties.

Wat gebeurt er als een overheid beslist een bijkomende inkomenstransfer toe te kennen aan elk gezin, bijvoorbeeld van 1000 euro? De bundels die een gezin kan kopen, nemen dan toe. De consumptiemogelijkheden worden dus groter en de lijn verschuift dus naar rechts. Hoe vergelijken we dat met het toekennen van gratis elektriciteit? Punt B kan worden geïnterpreteerd als het aantal kWh elektriciteit dat een gezin kan kopen als het beslist het volledige inkomen aan elektriciteit te besteden. Als het inkomen toeneemt, kom je in punt D terecht in plaats van in punt B. In de veronderstelling dat niet het extra inkomen, maar wel het volume BD, de gratis elektriciteit, aan de gezinnen wordt toegekend, dan zien we dat er een sterk gelijkende consumptiemogelijkheid ontstaat, maar er ontbreekt een stukje.

Hoe komt dat? Het heeft te maken met het feit dat de keuzemogelijkheden van een gezin enigszins worden beperkt. Naast de gratis elektriciteit, beschikt in het laatste geval elk gezin nog over het initieel inkomen. Gegeven het volume aan gratis elektriciteit, kan een gezin indien het dat wil, nog evenveel goederen aankopen als voordien. Een meerconsumptie aan elektriciteit is mogelijk, maar dat gaat ten koste van de uitgaven voor andere goederen. Dan krijgen we de lijn van bundels die we bovenop de gratis elektriciteit nog kunnen consumeren. Wat niet kan, is dat een gezin minder elektriciteit gaat consumeren en dat omzet in uitgaven voor andere goederen.

Gratis verdeling van elektriciteit kan zodoende sterk vergeleken worden met het toekennen van een inkomenstransfer aan gezinnen, met dat verschil dat er een stukje consumptiemogelijkheid verdwijnt. Dat stukje stelt een verlies aan keuzemogelijkheden voor ingevolge een voordeel in natura.

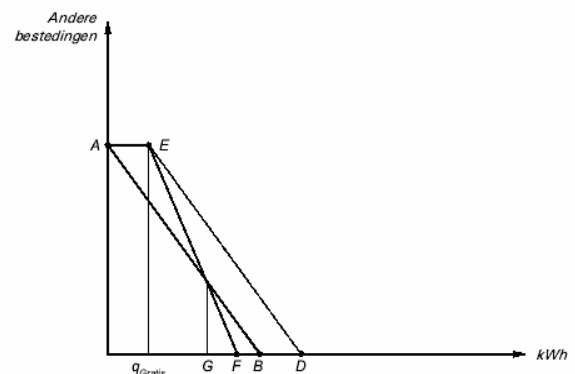
Wat is het resultaat van het toekennen van gratis elektriciteit aan gezinnen? Bij normale goederen is het zo dat, als mensen meer inkomen krijgen, ze van die goederen ook meer eenheden zullen aankopen. We kunnen dus verwachten dat, of we nu meer elektriciteit of meer inkomen geven, er een toename zal zijn in de consumptie van andere goederen én ook een toename in de consumptie van elektriciteit. Dat anticipeert al voor een stuk op een van de initiële

argumenten bij de verdediging van het uitvoeringsbesluit.

De figuur die u net zag, veronderstelt uiteraard dat de elektriciteitsprijs voor de consument gelijk blijft. Er was een verschuiving naar rechts van de rechte lijn, op een evenwijdige manier. Dat is niet realistisch. Het gezin mag dan wel die hoeveelheid elektriciteit gratis toegekend krijgen, toch moet uiteindelijk iemand ervoor betalen. Finaal zal dat ook altijd voor een stuk de eindverbruiker zijn.

In mijn nota heb ik rudimentair twee mogelijkheden bekeken. Er is nagegaan wat de impact zou zijn van het doorrekenen van die kost via de variabele term, de eenheidsprijs voor elektriciteit, of via de vaste term. Dat geeft andere gedragsreacties bij de gezinnen.

Figuur 2: Lineaire tarifiering

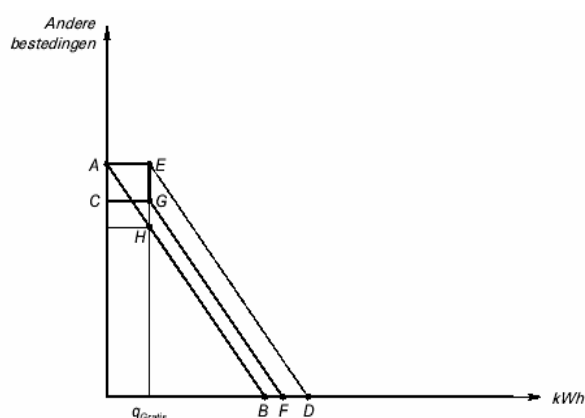

Deze figuur toont wat het resultaat zou zijn als de kost van de elektriciteit wordt doorberekend via de variabele term. De prijs verhoogt dus voor de consument. Het effect is dat naast het voordeel in natura, de evenwijdige verschuiving naar rechts met de ruimere consumptiemogelijkheden voor de consument, ook de eenheidsprijs van de elektriciteit toeneemt. Dit impliceert dat als alles wordt uitgegeven aan elektriciteit, een gezin niet langer hoeveelheid D, maar wel een kleinere hoeveelheid F kan kopen. Dat geldt voor alle andere bundels. De consumptiemogelijkheden worden dus voor een stuk ingeperkt. De lijn loopt steiler als gevolg van de hogere elektriciteitsprijs. Enerzijds worden de consumptiemogelijkheden van de consument dus ruimer door de gratis elektriciteit, maar anderzijds worden ze ook ingeperkt door de hogere prijs.

Er zijn ook punten waar er misschien wel minder consumptiemogelijkheden zouden zijn in vergelijking met de initiële situatie waar er meer waren, maar het uiteindelijke eindresultaat is niet zo eenvoudig uit te maken, zeker niet bij gebrek aan cijfermateriaal of grondige berekeningen. Economen onderscheiden de twee effecten die spelen als een

inkomens- en een substitutie-effect. Ze werken elkaar in dit geval tegen. Het inkomenseffect leidt ertoe dat de koopkracht als gevolg van de gratis elektriciteit toeneemt en er dus meer wordt geconsumeerd. Het substitutie-effect komt erop neer dat consumenten als gevolg van de duurder geworden elektriciteit op zoek gaan naar goedkopere alternatieven om die te vervangen. Dat heeft een remmend effect op de vraag naar elektriciteit. Het zijn twee tegengestelde effecten die elkaar deels compenseren, maar ik schat dat het in de meeste gevallen over een niet-volledige compensatie zal gaan, zodat het netto-effect een toename in de vraag naar elektriciteit zal zijn. Dit is een niet-empirische veronderstelling.

Figuur 3: Compensatie via de vaste term

Een tweede mogelijkheid is de kost van de elektriciteit door te rekenen via de vaste term in plaats van via de eenheidsprijs per kWh. Het komt erop neer dat de initiële verschuiving van de budgetrechten naar rechts deels wordt tenietgedaan, doordat een vast deel van het inkomen aan de netbeheerder moet worden afgestaan om de gratis elektriciteit te dekken. Het stukje dat moet worden afgestaan als vaste term wordt afgelijnd door het lijnstuk EG.

De waarde van de gratis elektriciteit die een gezin toegekend krijgt, kan op de figuur ook worden afgelezen als de afstand EH, die de marktwaarde ervan voorstelt. We zien hier de situatie van een gezin waar de waarde van de toegekende elektriciteit groter is dan de bijkomende vaste term die het betaalt. Netto beschikt het gezin dus over een bijkomend inkomen en heeft het ruimere bestedingsmogelijkheden. De omvang van het bedrag dat een gezin toegekend krijgt, is afhankelijk van de gezinsgrootte. Grotere gezinnen zullen dus een grotere afstand EH hebben. Ik vermoed dat de afstand EG, de vaste term, niet afhankelijk is van die gezinsgrootte. Dat bedrag is voor elk gezin gelijk, maar de waarde van het cadeau varieert naargelang van de gezinsgrootte. Dit impliceert dat de kans dat een groot gezin een netto-voordeel boekt tegenover een klein gezin, vrij groot is. Ik heb me niet gebaseerd op berekeningen.

maar heb dit vooraf logisch beredeneerd op basis van modellen. Er bestaan echter wel modellen om verdelingseffecten te berekenen.

Er zijn nog een aantal andere kanttekeningen. Het gratis verdelen van elektriciteit werd verantwoord als instrument voor sociaal beleid. Voor mij brengt het dus niet zozeer een herverdeling mee waarbij de armere gezinnen meer genieten dan de 'rijke'. Er zijn evenwel nog argumenten om gratis elektriciteit niet te hanteren als dusdanig. Eén daarvan is dat netbeheerders een sociaal beleid niet als prioritaire doelstelling hebben. Ze moeten er een administratieve structuur voor opzetten om het beleid te kunnen uitvoeren. Om eenzelfde effect te bekomen, zijn er andere instrumenten voorhanden met een veel kleinere inzet van middelen. Als men dan toch via de elektriciteitssector aan sociale correctie wil doen, dan kan dat het best via een rechtstreekse ingreep op de vaste term. Het gebeurt ook beter niet via de leverancier, maar wel via de netbeheerder zelf. Nu moet de leverancier een factuur opmaken en die aan de netbeheerder doorrekenen die dan weer op zijn beurt moet verrekenen. Het is beter aan de netbeheerder een aanpassing van de vaste term te vragen naargelang de gezinsgrootte. Dat vermijdt alvast de administratieve kost.

Een ander, minder belangrijk element, is dat inkomenssteun aan consumenten grotere vrijheden genereert dan het toekennen van voordelen in natura. De grijze driehoek illustreert dat voordelen in natura de keuzemogelijkheden van de consument reduceren. En dat is nooit positief voor een consument.

Gratis elektriciteit is ook niet doelgericht als sociale correctie. Dit argument werd wel in positieve zin aangehaald bij de argumentatie van het besluit. Het werd aan alle consumenten toegekend, ook aan wie er geen of minder nood aan heeft. Sommige mensen liggen daar echt niet wakker van. Is het dan niet efficiënter datzelfde geschenk aan minder mensen te geven of zelfs meer te geven aan een kleinere groep mensen?

Gratis elektriciteit werd tevens voorgesteld als een ecologische maatregel in afstemming op het REG-beleid (rationeel energiegebruik). Het is helemaal niet zo vanzelfsprekend dat gratis elektriciteit het elektriciteitsverbruik doet dalen. Wel integendeel, want het is te vergelijken met het bijkomend geven van inkomen en wanneer een consument zijn inkomen ziet stijgen, dan zal de consument dit besteden aan alle normale goederen en elektriciteit behoort daar ook toe. Gratis elektriciteit is dus niet geschikt om een REG-beleid te voeren.

Via de maatregel van gratis elektriciteit zouden ook de voordelen van de vrijmaking van de elektrici-

teitsmarkt versneld kunnen worden doorberekend naar de consument. Dit is niet de manier om dat doel te bereiken. De vrijmaking van elektriciteitsmarkten wordt vaak voorgesteld als een middel om de prijzen naar beneden te halen, maar dat is niet de primaire doelstelling. Die bestaat erin de efficiëntie te verhogen. Dat kan dan weer aanleiding geven tot een daling van het gemiddelde prijsniveau, maar daarom niet van het prijsniveau voor iedereen in alle omstandigheden. De beste manier om wel een prijsdaling teweeg te brengen, is de vrijmaking op de meest geschikte manier te doen. Waar er concurrentie kan worden ingebracht in die productieketen, moet dat ook gebeuren en dat is momenteel niet het geval. In de gereguleerde segmenten moet bovendien op een goede en correcte manier worden gereguleerd. Dit biedt de beste kansen om de voordelen van de vrijmaking inderdaad echt tot bij de consumenten te krijgen.

Een laatste bedenking is dat in de argumentatie bij het uitvoeringsbesluit de redenering luidde dat elektriciteit een elementaire nutsvoorziening is die voor iedereen toegankelijk moet zijn. Wat bedoelt men daarmee? Moet het toegankelijk zijn voor iedereen of heeft iedereen recht op een minimumverbruik van elektriciteit? De concrete invulling sluit aan bij de tweede optie. Als er sprake is van een elementaire nutsvoorziening, dan is het mijns inziens vooral essentieel dat iedereen toegang heeft tot elektriciteit. Dit impliceert de nodige maatregelen en openbare dienstverplichtingen inzake het niet-afsluiten van consumenten. Dat is ook wel gebeurd. Werk dus rond toegang tot elektriciteit maar laat iedereen vrij te bepalen of hij elektriciteit verbruikt en hoeveel dan wel. Zorg er ook voor dat iedereen wel de correcte kost betaalt voor het individueel verbruik. Gratis toekennen is geen doorberekening van de correcte kost van elektriciteit.

Ik heb aan mijn kanttekeningen geen besluit gekoppeld.

Mevrouw Else De Wachter: Het feit dat de commissie opnieuw samenkomt, was een beslissing naar aanleiding van een vraag in een andere commissie. We wilden een evaluatie kunnen maken van een aantal zaken.

Ik mis vandaag wel de sociale dimensie. Er komen een aantal technische uiteenzettingen die belangrijk zijn, maar we willen graag in de toekomst de commissie opnieuw zien samenkomen om de sociale aspecten te onderzoeken en te bespreken. Uw studie en wat u zegt suggereert dat er nog heel wat vage en niet-exacte elementen spelen. Een aantal andere organisaties, zoals de vereniging waar armen het woord nemen, moeten dringend ook de sociale standpunten en implicaties toelichten.

Vorig jaar werd een motie van aanbeveling aangenomen naar aanleiding van het themadebat over energiearmoede. Het lijkt me belangrijk hiervan de evaluatie te maken.

De heer Guido Pepermans: Ik spreek inderdaad vaak in de voorwaardelijke wijs, omdat ik geen concrete berekeningen heb gemaakt. Het kan wel, maar dat was op dat ogenblik niet de bedoeling. Wel schreef ik in mijn besluit dat het bijkomend onderzoek verdient. Nu zou dat kunnen omdat de maatregel al een tijdje loopt en de inschatting kan worden gemaakt.

Mevrouw Veerle Heeren: Dit is een goede basis voor een evaluatie van de besluiten en de motie van aanbeveling. De stand van zaken is in de loop van de tijd wel punctueel toegelicht door toenmalig minister Peeters.

U zegt dat dit bijna geregeld zou moeten worden via het belastingstelsel. We hebben het echter over energiearmoede en vaak kwetsbare mensen in de samenleving. Precies die groep betaalt vaak geen belastingen. Is zo'n stelsel dan wel zinvol voor die groep alleen? Kan dat afgebakend worden? Ik heb er wel oren naar om dit via belastingen te doen, maar voor die doelgroep zullen we er niet ver mee komen.

De heer Guido Pepermans: Ik ben niet echt een belastingexpert. Toch denk ik dat het moet kunnen. Als dat niet zo zou zijn, dan kan de vaste term nog altijd een oplossing bieden. Iedereen betaalt die, en men vermijdt dan op zijn minst het hele verhaal van de gratis elektriciteit en de administratie die daarbij komt kijken.

De essentie van de idee dat er andere administraties beter georganiseerd zijn om een herverdeling te begeleiden, is dat iedereen moet doen waar hij het beste in is. Netbeheerders moeten er zo voor instaan dat hun netwerk functioneert en dat iedereen kwalitatieve toegang heeft tot hun voorzieningen. Leveranciers moeten erop toezien dat iedereen zijn elektriciteit krijgt.

2. Uiteenzetting door de heer André Pictoul over de studie van de VREG over de efficiëntie en effectiviteit van de toekenning van gratis elektriciteit aan huishoudelijke afnemers

De heer André Pictoul, gedelegeerd bestuurder van de VREG: In 2006 hebben we een bevraging georganiseerd in de sector om na te gaan hoe het toekennen van de gratis kilowattuur was uitgewerkt en om na te gaan of dat op een efficiënte manier werd toegepast en welke de effecten ervan waren. Ik splits mijn betoog op in vier punten. Ten eerste de analyse

van de bevraging. Ten tweede een poging om de analyse enigszins bij te werken met recente gegevens. Een derde punt betreft de update van de analyse, met een vraagteken bij. Ten slotte licht ik een overlegvergadering toe die we zeer recent hielden met netbeheerders en leveranciers.

Bij het eerste punt, de analyse van 2006, wil ik eerst focussen op de netbeheerders. Wat hebben zij aangehaald als belangrijke elementen voor de toepassing van dit systeem? Er is een eenmalige investeringskost die eigenlijk vandaag geen rol meer speelt. De netbeheerders hebben slechts 7,5 percent van de totale kost gedragen. De rest zat bij de leveranciers. De grootste kost was echter de geleverde energie en die bedroeg 94 miljoen euro. Dat is in de tarieven van de netbeheerders verwerkt en zo ‘gesocialiseerd’ naar alle verbruikers. Dan is er nog de jaarlijks terugkerende kost om het systeem operationeel te houden. Belangrijke aandachtspunten waren onder meer de moeilijke verwerking van afwijkingen tussen de domiciliegegevens die ze van het rijksregister ontvingen en het toegangsregister van aansluitingspunten dat ze zelf bijhouden. De matching van die twee systemen is een van de echt moeilijke punten.

Ze moesten ook kunnen controleren of de informatie van de leveranciers over gemaakte kosten, wel klopte. Dat was ook een van de belangrijkste onkostenposten. Controle betekent automatisch ook conflicten. Overleg, en discussies over de juistheid van de gegevens waren dan ook een moeilijk punt.

Een tweede belangrijke groep zijn de leveranciers. Zij hebben een aanzienlijke investering in IT moeten doen omdat hun systemen absoluut niet aangepast waren. Er was een belangrijk verschil tussen de nieuwkomers op de markt en de bestaande leveranciers. Die laatste waren minder gevoelig voor uitbreidingen van die systemen, omdat ze al over systemen beschikten. Voor de nieuwkomers was het een bijkomend pakket dat voordien niet noodzakelijk was om een levering te kunnen uitvoeren. Bij de nieuwe leveranciers is er een bijna lineair verband tussen aantal klanten en de kosten. Het komt ongeveer neer op 46 eurocent per klant en hoe meer klanten, hoe meer kosten. Voor de historische leverancier Electrabel bedroeg dit maar 7 eurocent per klant. Dat schiep in het begin een ongelijkheid op de markt. Daar zijn diverse verklaringen voor. Klanten die bij de historische leverancier blijven, zijn doorgaans ook de klanten die niet op zoek gaan naar verklaringen en dus ook geen klachten genereren. Daarnaast spelen ook de systemen en de schaalgrootte voor grote leveranciers in gunstige zin.

De conclusie was dat het moeten werken met dit systeem enigszins een toetredingsbarrière vormde voor nieuwkomers op de markt.

Er waren 1,4 miljoen euro aan IT-investeringen nodig om het systeem op te zetten. De leveranciers betaalden daarvan 92 percent. Er was ook een jaarlijks terugkerende kost van 925.000 euro om het systeem operationeel te houden. De grootste kost betreft de gratis geleverde elektriciteit. Verdeeld over de 2,4 miljoen gezinnen in Vlaanderen, betekent dit een investeringskost van 0,54 euro per gezin, maar een jaarlijks terugkerende kost van 38 euro.

We zochten ook naar het effect op de tarieven. Door de heer Pepermans is al aangetoond dat de gratis kWh ergens gerecupereerd wordt. Dat zien we ook in de kostenverhoging die via de distributietarieven is doorgevoerd. Dat kwam neer op ongeveer 0,7 eurocent per kWh voor de dagtarieven in enkelvoudig tarief en voor de nachttarieven op 0,3 eurocent. Ook bij de leveranciers was er een verhoging. Die was echter moeilijk in te schatten, omdat niet duidelijk was welke kosten konden worden toegewezen aan het operationeel zijn van het systeem.

We gingen ook na wie een voordeel genoot. Enerzijds was er een voordeel geboden en anderzijds stond daartegenover een kost. We brachten daarom de verbruikscategorieën nog eens in beeld. Er is de categorie die tot 600 kWh jaarverbruik gaat, de laagverbruikers, tot de hoogste categorie, die tot 12.500 kWh op nachttarief gaat en tot 7500 voor gewoon dag- en nachttarief. In die laatste categorie zitten ook degenen die elektrisch verwarmen.

Een eenpersoonsgezin heeft 100 kWh als gezin plus 100 kWh per persoon, dus 200 in totaal. Er is sprake van een korting van 0,13 euro per kWh. Dat varieerde dus van 26,7 tot 80 euro in een vijfpersoonsgezin. Daartegenover staat een tariefverhoging. Als we die twee in verband brengen met elkaar, dan heeft een eenpersoonsgezin 22,6 euro voordeel. Hoe lager het verbruik, hoe hoger het voordeel. De grootverbruiker, met minder personen, betaalt het meest aan het systeem.

Er is wel een sterke afhankelijkheid van het netgebied, want daar hangen de tarieven vanaf. De grenzen tussen wanneer een voordeel of een nadeel verkregen wordt, kunnen dus enigszins verschuiven, maar de conclusies blijven gelijkaardig. Een andere vaststelling is dat de niet-residentiële verbruikers, die gewoon op het laagspanningsnet hangen, mee het systeem dragen, hoewel er voor hen niets tegenover staat.

We vroegen ons ook af hoeveel gezinnen die recht hebben op gratis elektriciteit, ook echt krijgen waarop ze recht hebben. We deden een onthutsende vaststelling die vooral te maken heeft met de complexiteit van het systeem. Zoals het nu toegepast wordt,

wordt op 1 januari een ‘foto’ gemaakt van de bevolking en dus de samenstelling van de gezinnen op de respectieve adressen. Dat wordt doorgespeeld aan de leveranciers na controle bij het Rijksregister. De leverancier die op 1 april levert op dat punt, moet ook instaan voor de gratis kWh op dat punt. Dat wordt verrekend vanaf 1 mei. De verwerking van de gegevens en de noodzakelijke controlefuncties leiden ertoe dat een situatie van 1 januari door verhuizingen, veranderde gezinssamenstellingen enzovoort, een bron van moeilijkheden gaat vormen omdat de afrekeningen vanaf 1 mei tot het jaar nadien 30 april gebeuren. Een dergelijk systeem vraagt om klachten en problemen.

Hoe goed zijn de gegevens? Het Rijksregister en het toegangsregister van de netbeheerder stemmen niet altijd netjes overeen met elkaar. Wat daarvan de oorzaak is, is moeilijk te achterhalen. We konden vaststellen dat tussen 73 en 95 percent van de gegevens overeenstemden, afhankelijk van het gebied. Er zijn dus ook heel wat rechtzettingen nodig. Het is een bewegende markt. Voor de verhuizingen tussen 1 januari en 1 april is er een specifiek probleem. De netbeheerder weet dat er een verhuizing op een bepaald adres plaatsvindt in die periode en zet een code in de bestanden. Van deze klant wordt eigenlijk verwacht dat hij gaat aankloppen bij de leveranciers en zijn gratis kWh vraagt. Ook daar zit een oorzaak van heel wat problemen.

Na controle van de gegevens gaan die naar de leveranciers, waar nog een check gebeurt met wat die in zijn commerciële gegevens heeft zitten. Naamsverwisselingen en dergelijke kunnen en zullen in die fase ook tot heel wat problemen leiden.

Het resultaat van dit verhaal is dat 75 percent van de gezinnen wel degelijk wordt bereikt. Het verbaast eigenlijk dat dit percentage nog zo hoog ligt, maar het betekent ook dat 25 percent van de gezinnen niet bereikt wordt. Als ze niet zelf alert zijn en klagen, betalen ze mee aan het systeem, maar krijgen daar niets voor terug.

Ook de kosten voor de nazorg bij de diverse marktspelers geven aanleiding tot heel wat klachten en over en weer gemanoeuvreren tussen de verschillende marktpartijen om de cijfers recht te zetten. Bij ons lopen ook aardig wat klachten binnen. Ik denk dat ongeveer 10 percent van onze klachten met de gratis kilowattuur te maken heeft. Dat is uiteraard maar het topje van de ijsberg. Heel wat mensen vinden die weg immers niet en zitten ook met een probleem.

Dit heeft ook geen gunstig effect op het vertrouwen in de vrijgemaakte markt. Er is zo al veel onduidelijkheid en dit soort voorvallen zal dat niet verbeteren.

We hebben een jaarlijkse verplichting om de netbeheerders op te volgen. Dit jaar vatten we de idee op een aantal specifieke vragen te stellen om meer inzicht in deze gegevens te verkrijgen. De reacties waren teleurstellend. We zijn er achteraan gegaan om de gegevens te verbeteren. In eerste instantie vroegen we hoe de kwaliteit van de gegevens geëvolueerd was in die paar jaar. Men heeft immers geprobeerd om een correctie toe te passen, wat geleid heeft tot een verbetering van de overeenstemming van de gegevens van het Rijksregister en de toegangsregisters, waardoor dit nu tussen 80 en 97 percent ligt. Het is een verbetering, maar de 97 percent betreft een schatting van een netbeheerder. Ik sta dus niet in voor de juistheid.

Inzake de rapportering over de kostprijs van de maatregel, zijn de gegevens van de leveranciers zeer onduidelijk. Er zijn ook zeer ruime ‘ranges’ die het zinloos maken om daaraan conclusies vast te knopen. We hebben bijkomende vragen gesteld en zullen indien gevraagd de data doorsturen. Er is een zekere verbetering merkbaar, maar het grote probleem is de ‘matching’ tussen de gegevens. Een percentage meer of minder maakt in die zin niets uit.

Er komt zeker een update van de analyse, maar als we die willen doen, moeten we rekening houden met een aantal evoluties, zoals de invoering van het weekendtarief. Een vergelijking met de tabel in het vorige rapport moet al uitgaan van een aanpassing door netbeheerders en leveranciers aan die nieuwe maatregel.

Een tweede belangrijk punt is ook dat de 500 kWh gratis elektriciteit die vroeger in het sociaal tarief verwerkt zat, is weggevallen. Die komt eigenlijk ten laste van de Vlaamse maatregel. We hebben gevraagd wat die kost meebrengt. We kregen een raming van 5 miljoen euro per jaar. De mensen die vroeger die 500 kWh gratis kregen uit een federaal fonds, moeten dat nu uit Vlaamse middelen krijgen. Die betalen de Vlaamse verbruikers dus.

Ten slotte komen de gemengde klanten niet meer in aanmerking voor gratis kilowattuur. Dat is een vrij recente regeling. Daarmee bedoelen we de toegangspunten met een btw-registratie, waar ook mensen wonen. De maatregel was trouwens ook niet voor hen bedoeld.

Recent is een overlegvergadering met leveranciers en netbeheerders gehouden met het oog op de bedenkelijke gegevens. De bijkomende kost van 5,1 miljoen euro wegens het wegvallen van de 500 kWh zal uiteindelijk doorgesluisd worden via de distributietarieven. Iedereen zal die dus mee betalen.

Er is ook vraag geweest naar een vereenvoudiging

van de verrekening tussen netbeheerders en leveranciers. Men wil proberen een forfaitaire regeling uit te werken op grond van het aantal aansluitingspunten en de aansluitpunten per leverancier in het distributiegebied. Het is nog maar een voorstel dat onderzocht moet worden.

Het niet meer toekennen van de gratis kWh zal zijn effect hebben, maar de sector vraagt vooral naar een verduidelijking van de invloed van die maatregel op rusthuizen, appartementsgebouwen, bejaardentehuizen enzovoort. Dat zijn geen huishoudelijke klanten, maar er zitten wel huishoudelijke klanten in die gebouwen. De vraag luidt of het Vlaams Parlement die mensen wil laten meegenieten van de maatregel of niet. Dat moet nog worden uitgeklaard.

Om te eindigen was er ook nog een duidelijke vraag om afschaffing van de maatregel van de gratis kilowattuur omwille van de complexiteit ervan, laat staan of de doelstelling die men voor ogen had ook wordt bereikt. Bovendien behoort het voor de marktpartijen niet tot hun kernactiviteit. Als afschaffing geen optie is, dan vragen zij wel de afschaffing van de gezinsmodulatie en invoering van een forfait teneinde toch al een vereenvoudiging te krijgen. Ook daarnaar is nog geen onderzoek verricht.

Mevrouw Veerle Heeren: Hoe zit het met gelijkaardige maatregelen in de ons omringende landen? Welke ervaringen heeft men daar met de implementatie?

De heer André Pictol: Ik heb geen totaalbeeld van die situatie, maar ik weet wel dat op een Europees overleg rond sociale maatregelen gebleken is dat Vlaanderen vooroploopt qua sociale correcties via energie. Dat is blijkbaar in andere landen niet zo gebruikelijk. Voor zover ik heb kunnen opmaken, denk ik niet dat de gratisregel daar bestaat, maar ik heb niet specifiek die vraag gesteld.

Mevrouw Mieke Vogels: Uit uw cijfers blijkt dat de maatregel wel een ecologisch effect heeft, want grootverbruikers hebben minder winst. De sociale impact kan evenwel niet afgelezen worden uit de cijfers. Een aantal van die grootverbruikers kan helaas ook te vinden zijn onder de lage inkomens als die in slecht geïsoleerde woningen wonen en met elektriciteit verwarmen.

Mevrouw Cindy Franssen: U refereert aan het aantal gezinsleden inzake de vraag wie er voordeel doet, maar ik mis nuanceren. Een eenoudergezin van een alleenstaande moeder met twee kinderen en dus drie gezinsleden versus een tweoudergezin met drie kinderen, waar er twee kostwinners zijn, maakt op zichzelf al een heel verschil. De laatsten doen toch een veel groter voordeel dan de eersten.

Mevrouw Else De Wachter: Het is duidelijk dat er een zware administratieve last aan het systeem gekoppeld is. Maar daarnaast is er een tweede luik waarbij de afschaffing wordt voorgesteld om dit op te lossen. De rol die de Commissie Energiearmoede te vervullen heeft, vraagt echter om analyse van de gevolgen op het sociale vlak. Daar moet een vervolg op komen.

De heer André Pictol: Om een juiste inschatting te maken van de relatie tussen samenstelling van het gezin en het verbruik, zou ook een studie moeten worden gemaakt van de verdeling bij de bevolking in die zin. De gegevens uit enquêtes die we doen om te peilen naar wat er leeft bij consumenten op de markt, waren voor ons relevant genoeg om een beeld van de markt te krijgen, maar niet om die verhouding af te lijnen. Een verhouding tussen samenstelling van de gezinnen en hun verbruik, of hun inkomen en in functie daarvan het verbruik, kunnen we daar niet uit opmaken. Dat vergt een specifieke studie. Het is wel een belangrijke factor.

Onze conclusie luidt overigens niet dat de maatregel moet worden afgeschaft, maar het is een reflectie van wat in de sector leeft.

Mevrouw Vera Van der Borgh: Er bestaat naar ik meen vandaag nog steeds heel wat commotie over het feit dat rusthuizen nog al dan niet achterstallen moeten krijgen. Is er beweging in dat dossier?

De heer André Pictol: Door wijzigingen in de besluiten die in de loop van dit jaar zijn gebeurd, is er onduidelijkheid ontstaan. Er moet iets voor gebeuren. Als men de regelgeving nu leest, dan zou een rusthuis geen recht hebben op de gratis toekenning. Als dat zo is, moet dat blijven, zo niet moet het worden gewijzigd. Ze vallen niet onder de definitie van huishoudelijke afnemer.

Mevrouw Vera Van der Borgh: Ik dacht dat het net omgekeerd was en dat er een artikel duidelijk stipuleert dat rusthuizen juist wel daaronder ressorteren.

De heer André Pictol: Het beginartikel stelt dat het om huishoudelijke klanten moet gaan. Door de manipulatie in de regelgeving zijn er stukken weggevallen, waardoor een tegenstrijdigheid is ontstaan. Dat moet hersteld worden.

Mevrouw Vera Van der Borgh: Hoe lost men dit dan op voor appartementsgebouwen die u ook vermeldt?

De heer André Pictol: Het gaat eigenlijk om appartementsgebouwen met één aansluitingspunt waarop veel klanten zitten.

Mevrouw Veerle Heeren: Hoe zit het dan met de vele Vlaamse welzijnsinstellingen en bijvoorbeeld de initiatieven inzake beschut wonen?

De heer André Pictool: Dat ressorteert daar allemaal onder.

3. Uiteenzetting door de heer Wilfried Bieseman over de invloed van de gratis kilowattuur elektriciteit op het rationeel energiegebruik

De heer Wilfried Bieseman, Vlaams Energieagentschap: Vooreerst wil ik nogmaals de bedoeling herhalen van de regelgeving. Het uitvoeringsbesluit waarover de heer Pepermans het had, had tot doel de maatregel die bestond in de gebonden markt te laten verdergaan in de vrije markt. De invoeging van artikel 18bis, later in het Elektriciteitsdecreet maakte echter heel duidelijk dat het de bedoeling was een minimaal recht op elektriciteit in te voeren en niet op een aansluiting van elektriciteit. De maatregel strekt ertoe 100 kWh gratis te leveren per gezin en daarbovenop 100 kWh per gezinslid. Een gezin van vier personen krijgt zo 500 kWh gratis, een alleenstaande 200 en een koppel zonder kinderen 300. Het gaat eigenlijk zelfs ook niet over een hoeveelheid kilowattuur, maar over een bedrag dat daarmee overeenstemt. Het gaat dus wel degelijk over een vast bedrag dat in korting wordt gebracht, berekend als X aantal kWh vermenigvuldigd met de eenheidsprijs in een gebonden markt.

De voornaamste motivatie was inderdaad een sociale correctie voor mensen die het moeilijker hebben, en grote gezinnen. Het heeft niks met hun inkomen te maken.

Een bijkomende motivatie was het ecologische voordeel vanuit de idee dat het ging om een progressieve tarifiering. Het is immers niet gratis, maar gesocialiseerd. De elektriciteit die wordt verbruikt, wordt duurder en dat moet een aanleiding zijn om ze niet te verbruiken.

De kosten worden gerecupereerd via een verhoging van de kostprijs van de overige kilowattuur. Als het verbruik van een gezin in 2006 gemiddeld 3750 kWh bedroeg, dan denken we aan het gezin van vier personen en die kunnen dus 500 kWh in mindering brengen. Dat klopt niet. Een gemiddeld gezin bestaat uit 2,38 personen. Het recht van een gemiddeld gezin slaat dus theoretisch op 338 kWh. Voor een gezin van vier personen zijn er geen statistische gegevens beschikbaar over het aantal kWh dat zij verbruiken.

Naar aanleiding van een zitting van de commissie Mobiliteit, Openbare Werken en Energie, werd aan

de minister gevraagd een onderzoek te doen naar onder meer de REG-effecten. Een theoretische beschouwing brengt inderdaad nog weinig op, omdat we niet weten welk gezin op welk punt in de curve staat die door de heer Pepermans werd getoond. Daarom dachten we aan een enquête bij 1544 personen. Dat wordt gewogen, zodat het als representatief kan gelden. Juli-augustus 2006 zijn die enquêtes uitgevoerd op basis van vier vragen. Wist u dat u recht hebt op een aantal gratis kilowattuur? Als men daarop affirmatief kon antwoorden, werd gevraagd hoe men dacht dat de maatregel gefinancierd werd. Daarbij werden mogelijke antwoorden naar voren geschoven. Het is de leverancier die de kosten draagt; de netbeheerder draagt de kosten; met belastinggeld of de kosten worden doorgerekend in de elektriciteitsprijzen van de overige kWh. Dat waren de mogelijkheden.

Vervolgens werd aan datzelfde aantal mensen ook de vraag gesteld of de maatregel hen ertoe had aangezet meer, minder of noch meer noch minder te verbruiken. Op geen enkel ogenblik werd de bevestiging de mogelijkheid geboden om te opteren voor “ik weet het niet”.

De vierde vraag werd gesteld na een toelichting over de ware toedracht, op voet van gelijkheid qua kennis dus. Men wilde nagaan of men met kennis van zaken nu meer, minder of evenveel zou verbruiken of zou blijven verbruiken.

Meer dan tweederde van de mensen bleek te weten dat ze recht hadden op de gratis kilowattuur. Negatief is dan natuurlijk dat bijna een derde het niet weet. Er zijn ook statistische verschillen. In Oost-Vlaanderen stijgt het cijfer van 31,85 tot nagenoeg 39 percent. Bij huurders gaat dat zelfs tot 41 percent.

Bij gezinnen met een netto-maandinkomen lager dan 1500 euro, mensen die een lagere opleiding hebben genoten en 65-plussers loopt het op tot iets meer dan 45 percent. Voor diegenen die nog geen leverancier hebben gekozen en nog steeds bij de standaardleverancier zijn, weet de helft van de mensen niet van het bestaan van de gratis kWh-regeling.

Beter geïnformeerd zijn de Limburgers met 78 percent die het wel weten. Bij de hoger opgeleiden en de gezinnen met een netto-maandinkomen vanaf 2500 euro zien we een toename tot 83 percent. Men zou kunnen stellen dat er een informatieplicht zou moeten zijn, gelet op de beschikbare cijfers. Toch lost deze informatie het probleem niet op. Ik wil dat even aantonen met volgende anekdote. Ik heb recent zelf mijn factuur geverifieerd, en in eerste instantie goed bevonden voor betaling. Maar ik had nog niet gecheckt of de eenheidsprijs wel exact klopte. Dat moet met een vast tarief hetzelfde zijn als op 1 ja-

nuari. Er bleek een minimaal verschil, waarover ik me geen zorgen maakte en dus ging ik opnieuw akkoord om te betalen. Nu is 1 januari wel echt vervelend als contractvernieuwingsdatum omdat de tarieven en andere factoren dan veranderen. Ik wilde daarom uitstel vragen aan de leverancier en de afrekening op 1 april aanvragen. Op dat ogenblik pas, toen ik voor de derde keer de factuur bekeek ter controle, heb ik geconstateerd dat de gratis kWh niet van de factuur waren afgetrokken. Weten of niet weten is dus geen ultiem criterium om het ook te zien. Ik ben professioneel dagelijks met de energierekening bezig en heb het niet gemerkt. Dat lijkt me belangrijk.

Bij de vraag over de financiering van de maatregel antwoordt 11 percent van de respondenten die op de hoogte waren van de gratis kWh maatregel, dat de leverancier betaalt. Zowat 6,5 percent denkt dat de netbeheerder de kost draagt. 46 percent denkt dat de kosten worden gefinancierd met belastingsgeld en 17,5 percent veronderstelt dat er een doorrekening in de prijs gebeurt. Het is uiteraard mogelijk dat bij die mensen alleen de vraagstelling al een belletje heeft doen rinkelen. 19 percent antwoordt niet of zegt het niet te weten.

Met het oog op het REG-beleid, hebben gelukkig slechts drie respondenten gezegd dat ze ten gevolge van de maatregel ook echt meer zijn gaan verbruiken. Daartegenover staat wel dat ook maar 5,33 percent heeft gezegd dat het hen ertoe heeft aangezet minder te verbruiken. De overgrote meerderheid, 93 percent, van de respondenten die op de hoogte waren van het bestaan van de gratis kWh-regeling, beweert dat de gratis kWh geen enkele invloed heeft gehad op hun verbruiksgedrag. Zo goed als niemand heeft daarover “geen mening”.

De laatste vraag is ook van wezenlijk belang: heeft het effect als mensen wel weten hoe het zit? We zien dat er inderdaad een verandering plaatsvindt. Statistisch is het niet belangrijk, maar er zijn mensen die ook zeggen dat ze nu meer zullen verbruiken. Toch zegt 8,11 percent van de respondenten in de toekomst minder te zullen verbruiken als gevolg van de maatregel. Er is in dit verband wel degelijk ook een statistisch verschil. Afnemers van Interelectra geven dit nog vaker aan. Dat cijfer ligt op 20 percent. Toen was er de perceptie dat mensen in Limburg veel betaalden voor hun elektriciteit. Interelectra en Luminus waren duur. Mogelijk is dat een verklaring waarom mensen daar sneller geneigd zijn minder te verbruiken. Ook voor de Provinciale Brabantse Energiemaatschappij (PBE) geldt een cijfer van 19 percent, hoewel daar niet de perceptie van een duur tarief gold, terwijl het wel zo was.

Mensen die nog geen contract hebben afgesloten met

een leverancier geven veel minder aan dat ze als gevolg van hun kennis over de doorrekening van de gratis kWh in de nettarieven nu minder zullen gaan verbruiken, namelijk 3,7 percent.

Wat zijn nu de conclusies? Twee derde van de Vlamingen is van de regeling op de hoogte. Slechts 17 percent daarvan kent de correcte financieringswijze. Van wie weet dat de regeling bestaat, meent 94 percent dat de regeling van de gratis kWh geen enkele invloed heeft gehad op hun verbruiksgedrag. En zelfs na de toelichting over de doorrekening van de kosten in de elektriciteitsprijzen van de overige kilowatturen, blijft nagenoeg 90 percent van de mensen van oordeel dat dit geen invloed zal hebben op hun verbruiksgedrag.

De heer Felix Strackx: Wat ik vandaag heb gehoord, heeft me niet veel nieuws geleerd. Iedereen voelde op zijn minst al aan dat mensen niet echt bewust of rationeel bezig zijn met hun energieverbruik. Ze staan niet stil bij de vrijmaking van de markt en de vergelijking tussen leveranciers. Die bewustmaking lijkt me de grote taak die nog voor ons is weggelegd.

Mevrouw Mieke Vogels: Onze vermoedens worden nu wel onderbouwd met cijfers. We moeten vaststellen dat we een draak van een systeem hebben opgezet, waarvan we zien dat de sociale dimensie absoluut niet duidelijk is. We weten wel dat wie minder verbruikt meer overhoudt, maar het zet niet aan tot minder verbruiken. Er is dus geen gedragsverandering. Dat heeft mijns inziens ook te maken met het feit dat dit altijd is verkocht als een gratis maatregel. Als iets gratis is, zal het verbruik ook niet afnemen.

Zoals andere collega's al hebben aangehaald, mag dit geen eindpunt zijn, maar moeten we grondig nagaan of we dit systeem voortzetten. Als we de bewijzen voor het functioneren afwegen tegen de immense kost, moeten we de politieke moed durven hebben om de juiste conclusies te trekken.

Mevrouw Else De Wachter: Dit was zeer boeiend en er komen een aantal bijkomende vragen waarop we zeker moeten ingaan. De heer Bieseman heeft nogmaals aangetoond hoe belangrijk duidelijkheid is. Ik leid uit de gegevens toch ook af dat tien percent wel een gedragswijziging doormaakt. Ik ben er niet van overtuigd dat er niet meer mensen gaan nadenken daarover. Ook hier merken we weer dat de mensen waarvoor de maatregel vooral is ingesteld, ondanks de informatiekkanalen, nog altijd de weg niet vinden. De informatieplicht is dus zeker belangrijk. Maatregelen, ook al zijn ze in eerste instantie sociaal gericht, moeten de kans krijgen om in ecologische zin vorm te krijgen.

De heer Wilfried Bieseman: De informatieplicht is uiteraard zeer belangrijk. Dat moet echter niet slaan op louter weten van het bestaan van een maatregel. Dat heeft geen zin. Ze moeten weten hoe de factuur in elkaar zit en de factuur op zich moet zo eenvoudig mogelijk zijn. Transparantie is mooi, maar maakt ze net ingewikkeld. Er moet een tussenoplossing zijn waarbij de transparantie verzekerd wordt door bijkomende informatie die niet op de factuur hoeft te staan. De informatie moet er vooral toe strekken de marktwerking volledig te laten spelen.

De heer Pictoel heeft er ook al op gewezen dat men niet met de afgeleiden bezig moet zijn – hoeveel kost het of wie komt het meer ten goede – maar wel met bijvoorbeeld het feit dat zelfs leveranciers niet weten wat ze eraan moeten doen. Tien percent van de mensen krijgen hun gratis elektriciteit niet en gaan zich ergens beklagen. Dat zet een rem op de marktwerking omdat men dat beu wordt en men niet meer gaat zoeken naar de beste oplossing. Dan zeggen van “er zijn toch nog wel mensen die rationeler gaan verbruiken”, wetend dat dit ook nog ingegeven is door het feit dat hun nettarieven zo hoog zijn, is miskennen dat dit een intentie is. Doen ze het ook echt? Daar zal nog minstens de helft afhaken. De complexiteit remt alles af. De marktwerking moet ook voor de mensen voor wie dit bedoeld is, een positief effect hebben. Ik ben bij het Vlaams Energieagentschap ook verantwoordelijk voor het sociaal energiebeleid en ben er voorstander van de doelgroep erbij te betrekken. Momenteel zien we altijd hetzelfde verhaal en dezelfde vragen terugkeren en de mensen worden gedemotiveerd door de onduidelijkheid. Die mensen denken dat ze gevisieerd worden, maar iedereen heeft die problemen. Ik ben er niet voor te vinden om twee instrumenten te gebruiken voor hetzelfde. Een sociale correctie invoeren in het energiebeleid houdt voor mij de kritiek in dat het reguliere sociale beleid niet werkt. Het is inderdaad niet de taak van een netbeheerder en een leverancier om dit te doen. Daarvoor is er een sociaal tarief. Er zijn premies en aftrekmogelijkheden. Is er dan nog een andere maatregel nodig om de mensen voor het REG te motiveren? Het moet zo simpel mogelijk blijven binnen het kader van het doelgroepenbeleid.

De verslaggevers,

De voorzitter,

Veerle HEEREN
Else DE WACHTER

Carl DECALUWE
